

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Väylävirasto / Niko Klasila

Asia

Lupahakemus törmäpääskyn pesien hävittämiseen Suutarinkorvan ratasillan kunnossapitotöiden toteuttamiseksi Rovaniemellä, Lapissa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa 30–40 törmäpääskyn (*Riparia riparia*) pesän hävittämiseen sillan kunnossapitotöiden yhteydessä ajalla 30.8.2025-1.5.2026 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Törmäpääskyt ovat tehneet pesiä Kemijärven ylittävän Suutarinkorvan ratasillan välitukiin. Silta sijaitsee Rovaniemen taajama-alueen liepeillä Saarenkylän ja Pullinrannan välissä.

Sillan välitukien saumaustyö on tehtävä kriittisen infran ylläpitämiseksi ja jotta junaturvallisuus ei vaarannu. Pesien säilyttäminen rapauttaisi ratasillan välitukia ja tämä voi heikentää sillan kantavuutta ja näin ollen aiheuttaa riskejä sekä matkustajien että junien turvallisuudelle siltaa ylittäessä. Sillan välitukien saumaus suoritetaan, kun pääskyjen pesintä on päättynyt ja niiden syysmuutto on alkanut, tai vaihtoehtoisesti ennen kevätmuuttoa. Välitukien saumaus on tehtävä, jotta siltaa voidaan turvallisesti käyttää. Vaihtoehtoja saumaustyölle ei ole, sillä se on osa sillan kunnossapitoa.

Törmäpääskyt ovat pesineet sillan kivisten välitukien saumojen niihin kohtiin, joissa saumauslaasti on rapissut pois. Pesien siirto on mahdotonta, koska linnut ovat tehneet pesäkolot syvälle saumaan välitukien sisälle. Pesät eivät ole näkyvillä.

Hakemuksen liitteenä on toimitettu raportti alueella tehdystä pesimälinnustoselvityksestä. Kartoitusta toteutettiin pesimäkauden loppupuolella 1.8.2025, joten tarkkaa pesien määrää ei pystytty enää luotettavasti laskemaan ratasillan välituilta. Alueella kuitenkin oleskeli vielä selkeästi suurin osa pesimäkoloniassa pesineistä pääskyistä, joten havaitun yksilömäärän perusteella voitiin tehdä arvioita tukipylväissä sijaitsevien pesien määrästä. Kartoituksessa havaittiin yhteensä 23 törmäpääskyn pesää, joissa pesintä oli vielä käynnissä. Havaittujen pesien lisäksi ratasillan rakenteilla istuvia ja sillan läheisyydessä lentäviä yksilöitä laskettiin vähintään noin 180. Havaitun yksilömäärän perusteella ratasillan välituissa arvioidaan olleen kesän aikana 30–40 törmäpääskyn pesää.

Lisäksi linnustoselvityksen aikana havaittiin 1–2 paria haarapääskyä. Tarkkaa pesäpaikkaa ei havaittu, mutta todennäköisesti haarapääskyjen pesät sijaitsevat sillan ristikkorakenteissa, eivätkä pesät näin ollen tuhoudu saumausten yhteydessä. Haarapääskyt eivät pesi törmäpääskyjen tapaan koloissa, vaan rakentavat itse pesänsä kasvien osista sekä mudasta muuraamalla ja ne sijaitsevat yleensä rakennelman (sillan, talon tms.) korkeimmilla suojaisilla paikoilla esimerkiksi räystään alla aivan katon rajassa tai silloissa ylimmissä rakenteissa. Suutarinkorvan ratasillankin tapauksessa mahdolliset pesät sijaitsevat todennäköisimmin aivan metallipalkkien yläpäässä tai muualla sillan metallirakenteissa, ei saumattavissa välituissa.

Hakija on toimittanut hakemuksen täydennyksenä suunnitelman, jonka mukaan hävitettävät pesät on tarkoitus korvata sillan välituen hyllyn päälle sijoitettavalla pesähotellilla.

Hakemukselle pyydetään pikaista käsittelyä, sillä sillan kunnossapito tulisi saada tehtyä ennen talven tuloa. Saumaustaustin asennuslämpötila oltava yli +5 astetta.

Määräykset, joita hakemus koskee

Törmäpääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi törmäpääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kiello on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, kun kyse on toistuvasti käytetystä pesästä. Törmäpääskyt käyttävät samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden, lentoturvallisuuden tai muun yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan törmäpääskyjen pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 1.5.2026 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaikki Suutarinkorvan ratasillan saumattavissa välituissa sijaitsevat törmäpääskyn pesät.
- 3 Törmäpääskuille tulee tarjota ensisijaisesti sillalta tai toissijaisesti sillan lähialueelta korvaava pesimäpaikka, jossa mahdollistetaan vähintään 40 törmäpääskyparin pesintä. Pesimäpaikan suunnittelussa tulee huomioida lajin pesimäbiologia, johon liittyen apua voi pyytää linnustoasiantuntijalta. Korvaavan pesimäpaikan tulee olla valmiina ennen seuraavaa pesimäkautta.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.6.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/5517/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä, milloin saumaustyöt suoritettiin ja mahdollisuuksien mukaan arvioida, kuinka monta pesää välituissa oli. Lisäksi tulee raportoida korvaavan pesimäpaikan toteutuksesta, lähettää siitä kuvia ja kertoa, alkoivatko törmäpääskyt pesiä siellä.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Suutarinkorvan ratasillan kunnossapitotoimenpiteet ovat välttämättömiä liikenneturvallisuuden turvaamiseksi. Törmäpääskyn pesien säilyttäminen sillan välituissa ei ole mahdollista, sillä välitukien

kolot tulee sillan kantavuuden varmistamiseksi saumata umpeen. Niinpä muuta tyydyttävää ratkaisua turvallisuusriskien poistamiseksi ei ole osoitettavissa.

Koska kyse on paikallisesti merkittävän kokoisesta törmäpääsky-yhdyskunnasta, tulee törmäpääskyille tarjota korvaava pesimäpaikka. Ensisijaisesti tulee selvittää, olisiko itse siltaan mahdollista jättää tai luoda sellaisia rakenteita, joissa törmäpääskyt voisivat jatkossa pesiä. Jos tätä ei nähdä mahdolliseksi, voi korvaavan pesimäpaikan toteuttaa sillan lähialueelle esimerkiksi tekemällä pesintään soveltuvan hiekkatörmän tai hankkimalla törmäpääskyhotellin. Hakijan toimittaman suunnitelman mukaan hävitettävät pesät on suunniteltu korvattavaksi sillan välituen hyllyn päälle asetettavalla pesähotellilla. Näin toimittaessa törmäpääskyn suotuisan suojelutason saavuttamisen ei katsota luvan mukaisten toimenpiteiden johdosta vaarantuvan.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Yleisen turvallisuuden kannalta kriittiset Suutarinkorvan ratasillan kunnossapitotoimenpiteet tulee pystyä tarvittaessa aloittamaan ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos palaute.lappi@poliisi.fi

Rovaniemi kirjaamo@rovaniemi.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry. (LLY) info@lly.fi , puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry. lappi@sl.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/5517/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5517/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 09.09.2025 09:42

Ratkaisija Aalto Tapio 09.09.2025 09:44

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.